

Mál nr. 379/2020**M og
V vegna sjúkdómatryggingar****Mat á áhættu og synjun sjúkdómatryggingar að hluta í desember 2019.****Gögn.**

Málskot mótttekið 4. nóvember 2020 ásamt fylgigögnum.
Bréf V dags. 14. nóvember 2020 ásamt fylgiskjölum 1-4.
Tölvupóstur f.h. M, dags. 17. nóvember 2020.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M hafi fyllt út skriflega beiðni um líf- og sjúkdómatryggingu hinn 14. nóvember 2019 og sent til V. Í þeirri beiðni Með umsókn 19. október 2016 sótti M um líftryggingu og sjúkdómatryggingu hjá V. Í umsókninni svaraði M játandi þeirri spurningu hvort foreldrar eða systkini hafi fengið MS-sjúkdóm við 28 ára aldur. V hafði samband við M með tölvupósti dags. 10. desember 2019 þar sem eftirfarandi texti kemur fram: „...vegna heilsufars getum við aðeins boðið sjúkdómatrygginguna með takmörkun sem þarf að samþykkja skriflega/undirrita rafrænt.“ Í viðhengi með þeim tölvupósti sem vísað er til að ofan kemur síðan fram að líftrygging hafi verið samþykkt en að sjúkdómatrygging sé samþykkt með eftirfarandi takmörkun: „Undanskilið áhættu félagsins er: Heila- og mænisigg (MS), óafturkræfur missir sjónar af völdum sjúkdóms, lömun útlíma af völdum sjúkdóms og málmissir af völdum sjúkdóms.“ M var gefinn kostur á að samþykkja váttryggingar innan fjórtán daga, ella lýsti V því yfir að það liti svo á að M „...sé hætt við trygginguna...“. Í tölvupóstinum er síðan vísað til þess að hægt sé að skjóta máli til úrskurðarnefndar í váttryggingamálum, ef M er ósátt við niðurstöðu V. Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að í símtali við M um miðjan janúar 2020 hafi verið leiðrétt að takmörkun sjúkdómatryggingar væri vegna heilsufars hennar heldur hafi þar verið átt við fjölskyldusögu. Í bréfi V kemur einnig fram að M hafi komið á skrifstofu V í kjölfarið ásamt móður sinni og þá hafi verið farið yfir málið og reglur um áhættumat. Að sögn V hætti M í kjölfar þessa við kaup á váttryggingum hjá V.

M telur að það hafi verið „...brot á réttindum hans [sem kvörtunaraðila] að synja honum um fulla sjúkdómatryggingu þar sem rökstuðning á máli vantar.“

V vísar hins vegar til þess að niðurstaða áhættumats félagsins hafi byggt á þeim upplýsingum sem M veitti og stöðluðum leiðbeiningum endurtryggingarfélags V og vísar um það til heimildar í 82. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 og meginreglu um sammingsfrelsi. V metur það svo að niðurstaða þess hafi hvorki verið ómálefnaleg né óþarflega íþyngjandi gagnvart M þar sem félagið var tilbúið til að veita sjúkdómatryggingu sem takmarkaðist eingöngu við einn sjúkdóm og þekktar afleiðingar hans.

Álit.

Samkvæmt 1. mgr. 82. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004, sbr. 1. gr. laga nr. 156/2007 um breyting á þeim, getur félagið á meðan það hefur ekki samþykkt að veita líf- eða sjúkdómatryggingu óskað eftir upplýsingum sem hafa þýðingu fyrir mat þess á áhættunni. Í þeim tilgangi er félaginu heimilt að óska upplýsinga um sjúkdóma sem váttryggingartaki, váttryggður, foreldrar hans eða systkini eru haldin eða hafa verið haldin óháð því hvernig sjúkdómur hefur greinst. Í ljósi þessa verður að telja að V hafi verið heimilt að nýta í áhættumati sínu upplýsingar um váttryggingaráhættuna, eins og fram kom í váttryggingarumsókn um að náinn fjölskyldumeðlimur hafi fengið MS-sjúkdóm um 28 ára aldur.

Í 3. mgr. 82. gr. sömu laga kemur fram að sé persónutryggingu synjað af hálfu váttryggingafélags skuli það rökstyðja synjunina sé eftir því leitað. Í tölvupósti V til M 10. desember 2019 er athygli M ekki vakin sérstaklega á þeim rétti. Í bréfi V til nefndarinnar dags. 14. nóvember sl. kemur hins vegar fram að rökstuðningur hafi verið veittur í janúar 2020 með símtali til M og fundi á skrifstofu V. Ekki koma

fram athugasemdir af hálfu M um að þetta sé rangt og verður því að gera ráð fyrir því að skýringar hafi komið fram af hálfu V varðandi möguleg váttryggingarviðskipti M, auk rökstuðnings V fyrir því að félagið vildi ekki veita M sjúkdómatryggingu án takmarkana.

Við áhættumat persónutrygginga, eins og sjúkdómatrygginga, fer fram mat váttryggingafélags á þeirri áhættu sem í váttryggingunni felst. Þegar V mat þá áhættu varðandi sjúkdómatryggingu M var m.a. litið til þeirra stöðluðu leiðbeininga sem endurtryggingafélag V hefur lagt fyrir V varðandi tegundir persónutrygginga og liggja þær fyrir í gögnum málsins fyrir nefndinni. Við mat á því hvort V hafi verið heimilt að takmarka áhættu sína verður að líta til þess að slíkt áhættumat getur að jafnaði leitt til takmörkunar á gildissviði þeirrar váttryggingar sem í hlut á, álags á iðgjald váttryggingarinnar eða að félagið hafnar því að veita váttryggingu. Af þeim gögnum sem liggja fyrir í málinu, m.a. af þeim stöðluðu leiðbeiningum sem endurtryggjandi V hefur veitt um það hvernig veita skuli váttryggingu í tilvikum eins og hér um ræðir, verður ekki talið að það hafi verið of íþyngjandi fyrir M eða verið af ómálefnalegum ástæðum sem V bauð M sjúkdómatryggingu með þeim hætti að undanþiggja MS-sjúkdóminn og þekktar afleiðingar hans í sjúkdómatryggingunni. Verður því ekki fallist á að ómálefnaleg sjónarmið hafi legið að baki ákvörðun V vegna um beiðni M um sjúkdómatryggingu.

Niðurstaða.

V var heimilt að veita M, sjúkdómatryggingu með þeirri takmörkun að sjúkdómatryggingin tæki ekki til MS-sjúkdóms og tilgreindra þekktra afleiðinga hans.

Reykjavík, 8. desember 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.